



ORTAÖĞRETİM  
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

# ÇALIŞMA DEFTERİ



## TARİH 11

Ünite

3.ÜNİTE: ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE DENGE STRATEJİSİ (1774-1914)  
4.ÜNİTE: DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ

Konu

- OSMANLI-RUSYA REKABETİ (1768-1914)  
- İHTİLALLER ÇAĞI

**OGM**  
MATERYAL



5.  
SAYI

## ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapılar da etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işlemiş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca "Hatırlıyor muyum?" bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...



## Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

Osmanlı Devleti'nin XVI. yüzyıldan itibaren çatıştığı Habsburglar ve Safevilerin yerini, XVIII. yüzyılın başından itibaren Rusya almıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

2

Rusya, Balkanlarda nüfuzunu genişletmek için de milliyetçilik akımından faydalanarak Panславizm politikasını uygulamıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

3

Osmanlı Devleti, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Rusya ilk defa Karadeniz'e çıkma ve serbestçe ticaret yapma hakkı elde etmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

4

Rusya'ya verilen haklar nedeniyle Karadeniz "Türk Gölü" olma özelliğini kaybetmiş ve Boğazlar artık devletlerarası hukukun konusu olmaya başlamıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

5

Napoleon' un 1798'de Mısır'ı işgal etmesi üzerine Rus savaş gemileri ilk defa Boğazlardan serbestçe geçmiş ve Akdeniz'e açılarak Osmanlı Devleti ve İngiltere'yle beraber Fransa'ya karşı savaşmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

6

1792'de imzalanan Yaş Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul etmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan



## Hatırlıyor muyum?

7

Osmanlı Devleti, İngiltere ile 1809'da imzaladığı Kal'a-i Sultaniyye (Çanakkale) Antlaşması'yla barış zamanında Boğazların yabancı savaş gemilerine kapatılacağını İngiltere'ye kabul ettirmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

8

Sultan II. Mahmut Dönemi'nde Mehmet Ali Paşa ile 1833 Kütahya Antlaşması imzalanmış ve devleti tehdit eden tehlike geçici olarak önlenmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

9

Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1833 yılında imzalanan Hünkâr İskelesi Antlaşması ile Rusya, Boğazlardan gelecek bir tehlikeye karşı korunmuş ve Boğazların kontrolünde söz sahibi olmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

10

1839'da Mısır Meselesi tekrar silahlı bir hesaplaşmaya dönüşmüş ve Osmanlı ordusu Nizip Savaşı'nda Mısır kuvvetlerine mağup olmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

11

1840 yılında İngiltere, Osmanlı Devleti, Avusturya, Fransa, Rusya ve Prusya'nın katılımıyla imzalanan Londra Antlaşması'yla, Mehmet Ali Paşa'ya Mısır valiliği verilmiş ve Mısır Meselesi çözülmüştür.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

12

Osmanlı Devleti'nin meşrutiyeti ikinci defa ilan etmesindeki en büyük dış etken Reval Görüşmeleri olmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan



## Hatırlıyor muyum?

13

Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'ta İtalya ile savaştığı sırada Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ birleşerek 1912 yılında Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

14

I. Balkan Savaşı, 30 Mayıs 1913'te imzalanan Londra Antlaşması'yla sona ermiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

15

Fransız İhtilali ile ortaya çıkan gelişme ve olaylar Avrupa'nın siyasi, sosyal ve ekonomik hayatını altüst etmiştir. Sonuçları bakımından da bu ihtilal bütün dünyayı çok yönlü olarak etkilemiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

16

Eşitlik, özgürlük, ulusçuluk, ulusal egemenlik, demokrasi, laiklik, adalet gibi kavramlar; Fransız İhtilali ile Avrupa'ya yayılmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

17

Fransız İhtilali sonucunda yayılan fikirler; Avusturya-Macaristan, Rusya ve Osmanlı Devleti'nin sosyal ve siyasi hayatlarını etkilemiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

18

Sırlar, bağımsız bir devlet kurma isteğiyle 1804'te Kara Yorgi önderliğinde isyan başlatmış, 1812 Bükreş Antlaşması ile Sırlara özerklik verilmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kismen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan



## Hatırlıyor muyum?

19

Yunanistan'da Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız bir devlet kurma düşüncesi, Rusya ve Fransa tarafından desteklenmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

20

1828'de başlayan Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan 1829 Edirne Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın bağımsızlığını kabul etmiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

21

Sanayi Devrimi, insan ve hayvan gücüne dayalı üretim tarzından, makine gücüne dayalı üretim tarzına geçiştir.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

22

Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasında Avrupa'da düşünce alanındaki gelişmeler ve teknik buluşlar etkili olmuştur. Teknik gelişmeler, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişi sağlamış ve el aletleri, yerini makinelere bırakmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

23

Fransız İhtilali'nin milliyetçilik ve özgürlük düşüncelerinin etkilediği Avrupa devletleri 1815 Viyana Kongresi kararlarıyla eski düzeni sürdürmeye çalışmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

24

Sanayi Devrimi, liberalizm ve milliyetçilik ile Avrupa'da Orta Çağ'dan beri hâkim olan monarşi, kilise ve feodalite arasında yaşanan çatışmalar sonucunda 1830 ve 1848 İhtilalleri yaşanmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan



## Hatırlıyor muyum?

25

1830 İhtilalleri sonrası Hollandalılara karşı bağımsızlığını kazanan Belçika'da ve liberallerin yönetimi ele geçirdiği İspanya'da, meşruti yönetimler kurulmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

26

İlk olarak Fransa'da başlayan 1848 İhtilallerinde liberalizmin yanında milliyetçilik ve sosyalizm akımları etkili olmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

27

1848 İhtilalleri sonucunda mutlakiyetler sona ermiş veya anayasalarla kralların yetkileri sınırlandırılmıştır.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

28

1848 İhtilalleri sonucunda Hollanda, İsviçre ve Danimarka'da yeni anayasalar yapılmış ve bunların uygulanması ile bu ülkelerde demokratik yönetimler kurulmuştur.

Hatırlıyorum  
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum  
1 Puan

Hatırlamıyorum  
0 Puan

## DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

00-36

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

37-44

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

45-56

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ



1- 14  
arası  
maddeler  
için karekodu  
okutun



15 - 28  
arası  
maddeler  
için karekodu  
okutun



## Eşleştirme

Aşağıda verilen "KUZEYDEN GELEN TEHLİKE" ile ilgili I.sütündeki ifadelerle II.sütündeki ifadeleri eşleştiriniz.

1

1768-1774 Savaşı



Bükreş Antlaşması

A

2

1779 Kırım'ın bağımsızlığı yeniden onaylanmıştır.



Edirne Antlaşması

B

3

1787-1792 Savaşı



Paris Antlaşması

C

4

1807-1812 Savaşı



Küçük Kaynarca Antlaşması

Ç

5

1828-1829 Savaşı



Ayastefanos Antlaşması

D

6

1853-1856 Savaşı



Yaş Antlaşması

E

7

1877-1878 Savaşı (93 Harbi)



Aynalıkavak Tenkihnamesi

F





Aşağıda karışık olarak verilen kavramları metinde doğru boşluklara yerleştiriniz.

Edirne Antlaşması	Liberalizm	Yaş Antlaşması	İngiltere	Mehmet Ali Paşa
Rusya	Navarin	Bulgaristan	Bosna-Hersek	ulus - devlet
II. Abdülhamit	Sosyalizm	I. Balkan Savaşı	II. Balkan Savaşı	Reval - Erfurt
II. Mahmut	Marksizm	Londra Antlaşması	Bükreş Antlaşması	İstanbul
Atina	Mora	Fransa	James Watt	Kapitalizm
Osmanlı Devleti	Londra Sözleşmesi	Mutlak Monarşi	Çeşme	Robert Fulton

- 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'yla ..... kapitülasyonlardan yararlanma ve savaş tazminatı alma gibi kazanımlar elde etmiştir.
- ..... sonrası Rusya , İstanbul ve boğazları tehdit eder bir konuma yükselmiştir.
- Sultan ..... Dönemi'nde Mehmed Ali Paşa ile 1833 Kütahya Antlaşması imzalanmış ve devleti tehdit eden tehlike geçici olarak önlenmiştir.
- ..... Görüşmeleri' nde Makedonya ve Boğazlar Sorunu ele alınmıştır.
- II. Meşrutiyet'in ilanından sonra ....., Osmanlı Devleti'nin hâkimiyetinden çıkmıştır.
- Sultan ....., Balkan devletleri arasındaki anlaşmazlıkları körükleyerek onların Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak yapmalarını önlemeye çalışmıştır.
- I. Balkan Savaşı öncesinde Rumeli'deki kuvvetlerinin bir kısmını terhis eden ....., zayıf duruma düşmüştür.
- I. Balkan Savaşı, 30 Mayıs 1913'te imzalanan .....'yla sona ermiştir.
- I. Balkan Savaşı sonrası Bulgaristan'ın savaştan büyüyerek çıkması diğer Balkan devletlerini endişeye düşürmüş ve .....'nın çıkmasına neden olmuştur.
- Balkan Savaşları sonunda Bulgaristan ve (Sırbistan-Romanya-Yunanistan) arasında ....., imzalanmıştır.
- II. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti, Bulgaristan ve Sırbistan ile ....., Yunanistan ile de ..... Antlaşmalarını imzalamıştır.
- Liberalizm ve milliyetçiliğin Avrupa'ya yayılmasıyla ..... anlayışı ortaya çıkmıştır.
- 1815 Viyana Kongresi'nden güçlenerek çıkan Rusya, Yunanistan'daki milliyetçilik duygularını alabildiğine kıskırtmış ve 1821'de .....da çıkan ayaklanmada başrol oynamıştır.
- Osmanlı Devleti, Yunan isyanının genişlemesi üzerine Mısır Valisi .....'dan yardım istemiştir.
- İngiltere, Rusya ve Fransa'nın ortak donanması, 1827'de .....de Osmanlı donanmasını yakmıştır.
- Makine gücüne dayalı üretim tarzı .....de ortaya çıkmış ve zamanla Avrupa'nın diğer ülkelerine yayılmıştır.
- Sanayi Devrimi'nin temeli, kömürün enerji kaynağı olarak kullanılmaya başlanması ve ..... tarafından buhar makinesinin geliştirilmesiyle atılmıştır.
- ..... ve ..... gibi ideolojiler; Avrupa merkezli olarak gelişmiş ve modern dünyayı şekillendirmiştir.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

## 1. Harita: Balkan Savaşları



Balkan Savaşı o zamanın altı büyük gücünün arabuluculuğu sonucunda Osmanlı Devleti ile Balkan devletleri arasında 1913 yılında imzalanan Londra Antlaşması ile sona erdi.

Antlaşmanın bazı maddeleri şunlardır:

- Orta ve Kuzey Makedonya, Sırbistan'a bırakılmıştır.
- Ege Adaları'nın geleceğinin saptanması büyük devletlere bırakılmıştır.
- Selanik, Güney Makedonya ve Girit, Yunanistan'a verilmiştir.
- Arnavutluk'un bağımsızlığı kabul edilmiştir.
- Trakya ve Edirne Bulgaristan'a bırakılmıştır.

Bu maddelere göre;

- I. Osmanlı Devleti, büyük toprak kaybı yaşamıştır.
  - II. Savaştan en kârlı çıkan devlet Bulgarlardır.
  - III. Osmanlı'dan ayrılan en son Müslüman topluluk Arnavutlardır.
  - IV. Balkanlardan Osmanlı topraklarına büyük göç hareketi olmuştur.
  - V. Avrupalı büyük devletler olaya dâhil olmuşlardır.
- yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve III                      B) I ve V                      C) I, II ve III  
D) II, III ve IV                E) I, III ve V

## 2.



Mısır valisi Mehmed Ali Paşa'nın 1832 yılında Osmanlı ordusunu Konya'da ağır mağlubiyete uğratması ile Mısır askerlerinin önlerinde İstanbul'a ulaşmalarını engelleyecek son güçte ortadan kalkmıştı. Mehmed Ali Paşa'nın zaferi Avrupalı büyük güçlerinin Osmanlı'nın iç sorununa eğilmelerine neden olmuştu. Rusya; Mehmed Ali Paşa'nın Akdeniz'de güçlenmesini istemediği için hemen Osmanlı Devleti'ne yardım teklifinde bulunarak, desteklemiştir. Avusturya; genel prensip olarak iç isyanlara karşı olduğu için ve isyanın kendi ülkesindeki iç isyanları tetikleyebileceğinden çekinerek, Osmanlıya destek vermiştir. Fransa; Mısır'daki çıkarları nedeni ile Mehmed Ali Paşa'ya destek vermiştir. İngiltere ise, Mısır'da Fransa'nın etkili olmasında dolayı rahatsız olmasından dolayı Osmanlı Devleti'ni desteklemiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti Avrupa'lı devletlerden yardım istemiştir.
- B) Rusya, Avusturya'nın balkanlarda güçlenmesinde rahatsızdır.
- C) Avrupalı devletlerin hepsi Mehmed Ali Paşa karşı cephe almışlardır.
- D) Rusya, sıcak denizlere inmek istemektedir.
- E) Avrupalı devletler kendi çıkarlarına göre hareket etmişlerdir.

3. I. Küçük Kaynarca Antlaşması (1774)  
II. Aynalıkavak Tenkihnamesi(düzenlemesi) (1779)  
III. Yaş Antlaşması (1792)  
IV. Bükreş Antlaşması (1812)  
V. Edirne Antlaşması (1829)  
Rusya ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan bu antlaşmalardan hangileri Kırım'ın Rus toprağı olması sürecinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I                      B) Yalnız III                      C) I, II ve III  
D) II, IV ve V                      E) III, IV ve V

4.



Görsel: II. Nikola (Gravür)



Görsel: VII. Edward (Gravür)

İngiliz Kralı VII. Edward ile Rus Çarı II. Nikola arasında 9 Haziran 1908'de Reval'de bir görüşme yapmışlardır. Görüşmeden sonra yaptıkları açıklamada Osmanlı Devleti'nin Makedonya topraklarında ıslahatlar yapması gerektiğini ifade etmişlerdir.

İngiliz Kralı ile Rus Çarının yaptığı bu açıklama Osmanlı Devleti'ndeki aşağıdaki gelişmelerden hangisinin meydana gelmesinde etkili olmuştur?

- A) II. Meşrutiyet'in ilan edilmesi  
B) Doğu Rumeli'nin Bulgaristan Prensiği ile birleşmesi  
C) 31 Mart Vakası  
D) Girit'in Yunanistan'a bağlanması  
E) I. Balkan Savaşı'nın başlaması
5. XIX. yüzyıl başlarında Yunanistan'ın büyük bir kısmına ve güney Arnavutluk'a hâkim olarak burada yarı özek bir yönetim kuran meşhur ayan aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Alemdar Mustafa Paşa  
B) Tepedelenli Ali Paşa  
C) Karaosmanoğlu Hacı Ahmet Bey  
D) Pazvandoğlu Osman Bey  
E) Sirozi İsmail Bey

6. Ali Suavi'nin önderliğinde bir grubun Osmanlı tahtından indirilen V. Murat'ı tekrar tahta çıkarmak için 20 Mayıs 1878 tarihinde yaptığı darbe girişimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kuleli Vakası  
B) Bab-ı ali Baskını  
C) 1876 Darbesi  
D) 1909 Darbesi  
E) Çırağan Vakası

7. XIX. yüzyılın başlarında Sırların Osmanlı Devletine karşı ayaklanmasında Avrupalı büyük devletler kendi çıkarlarına göre hareket etmişlerdir. Özellikle Avusturya ve Rusya'nın ayaklanmalara karşı gösterdiği tavırlar Osmanlı'nın takibinde idi. Avusturya, 1788-91 savaşından sonra Avrupa'daki gelişmelerin etkisi altında Osmanlı Devleti'ne karşı barışçı bir siyaset takip ediyordu. Avusturya yönetimi, kendileri için asıl tehlikenin batıdan (Napolyon'dan) geleceğini hesaplayarak doğudaki emperyal arzularına gem vurmuş ve Güneydoğu Avrupa'da mevcut durumun korunmasını dış siyasetinin temeline yerleştirmişti.

Buna göre

- I. Avusturya Sırlara destek vermemiştir.  
II. Rusya Sırları desteklemiştir.  
III. Avusturya Osmanlı Devleti üzerindeki emellerinden vazgeçmiştir.  
IV. Avusturya Fransa'yı kendisi için önemli bir tehdit olarak görmüştür.  
V. XIX. yüzyılın başlarında Sırbistan, Osmanlı egemenliğindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I                      B) Yalnız II                      C) II ve III  
D) I, IV ve V                      E) III, IV ve V



8. 1826 yılında Yeniçeri ocağının kaldırılması üzerine yerine Avrupai tarzdaki Asakir-i Mansure-i Muhammediye isimli ordu kurulmuştur. Yeni kurulan ordunun eğitimi için dışarıdan getirilen veya davet edilen yabancı askerî uzmanlar istihdam edilmiştir. Başlangıçta iş arayan münferit Avrupalı subay ve talim çavuşlarını sözleşmeli olarak istihdam eden Osmanlı Devleti yöneticileri, 1833 Mısır yenilgisi sonrası Rusya, İngiltere ve Prusya gibi devletlerden uzman personel temin etmeye başlamaktadır. Bu arada kendi subaylarını da yurtdışına eğitim maksadıyla göndermeyi de ihmal etmeyen hükümet, böylece batı eğitimini kendi personeli eliyle de yapabilmeyi hedeflemiştir

### Bu bilgilere göre

- I. Osmanlı Devleti ordusunu modernleştirmeye çalışmaktadır.
- II. Osmanlılar yabancı askerî uzmanlardan yararlanmaktadır.
- III. Osmanlı modern ordusu ile savaşlarda daha başarılıdır.
- IV. Osmanlı, Avrupa'daki askeri gelişmeleri takip etmektedir.
- V. Osmanlı ordusunda sadece yabancı askerî uzman istihdam edilmektedir.

### yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III      B) III ve V      C) I, II ve IV  
D) II, IV ve V      E) III, IV ve V

9. 1848 ihtilallerinden sonra bağımsızlıklarını kazanmak amacı ile bağlı oldukları Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Rus Çarlığına karşı ayaklanan ancak başarısız olarak Osmanlı Devleti'ne sığınan ve mülteciler sorununa neden olan milletler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırp-Yunan  
B) Macar-Leh  
C) Karadağlı-Arnaut  
D) Bulgar-Rumen  
E) İtalyan-Alman

10. 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı'nın maddelerinin bazıları şunlardır;

- İrk, din, dil farkı gözetilmeden hiçbir mezhep diğerine üstün sayılmayacak.
- Hükûmetten izin almak şartıyla gayrimüslimler şehir ve kasabalarda bulunan kilise, manastır, mezarlık, okul, hastane gibi kurumlarını tamir ettirebilecek veya yeniden yaptırabilecek.
- Cizye vergisi kaldırılacak, gayrimüslimler askerlik yapacak veya askerlik bedelini nakit olarak ödeyecek.
- Hiç kimse din değiştirmeye zorlanmayacak.

### verilen maddelere göre Islahat Fermanı'nda aşağıdaki konulardan hangisine değginilmemiştir?

- A) Siyasi  
B) Hukuki  
C) Ekonomi  
D) Askerî  
E) Dinî

11. Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Osmanlı Devleti kapılarını Batı'ya tamamen açmış, böylece siyasi, sosyal, hukuki alanda batı kültürünü yakından tanıma fırsatını kazanmıştır. Bu durumun sonucunda siyasi alanda devletin varlığını kendi gücü ile koruyamayacağı anlamıştır.

### Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti' nin bu dönemde izlediği dış politikayı ifade eder?

- A) Avrupa tarzında ıslahatlara ağırlık verme  
B) Azınlıkların dış politikada etkin olmasını sağlama  
C) Denge siyaseti ile ayakta durmaya çalışma  
D) Avrupa'dan dış borç alarak iç yatırımları artırma  
E) Yalnızlık politikası izleme





12. Rusya sıcak denizlere inebilmek için Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.

Rusya bu politikasına bağlı olarak;

- I. Balkanlarda milliyetçilik akımlarını destekleme,
- II. Fransız İhtilali'ne karşı oluşan koalisyona katılma,
- III. azınlık ayaklanmalarını kışkırtma

**davranışlarından hangilerinde bulunmuştur?**

- A) Yalnız I                      B) Yalnız II                      C) I ve II  
D) I ve III                      E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti, Kırım Savaşı'nda Avusturya, Piye-monte, İngiltere ve Fransa ile birlikte hareket etmiştir. Rusya, Boğazlar Sözleşmesi'nin ihlalini gerekçe göstererek Sinop'ta Osmanlı donanmasını yakarken İngiltere ve Fransa Rusya'ya savaş ilan etmiştir.

**Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?**

- A) Osmanlı Devleti "Denge Siyaseti" uygulamıştır.  
B) Rusya'nın sıcak denizlere inme siyaseti Kırım Savaşı ile son bulmuştur.  
C) Boğazların durumu, uluslararası krize sebep olmuştur.  
D) Avrupalı devletler, Rusya'nın Karadeniz'deki faaliyetlerini sınırlandırmak istemiştir.  
E) Osmanlı Devleti tek başına kendisini savunacak güçte değildir.

14. XVIII. yüzyıldan itibaren Rusya, Osmanlı Devleti için büyük bir tehdit olmuştur.

**Osmanlı Devleti'nin kendisini Rusya karşısında korumasında;**

- I. Boğazları Rusya'ya kaptırmamak için büyük devletlerin gösterdikleri gayretler,
- II. büyük devletlerin aralarındaki siyasi ve ekonomik rekabet,
- III. Osmanlı Devleti'nin bulunduğu jeopolitik konum unsurlarından hangilerinin önemli rol oynadığı savunulabilir?

- A) Yalnız I                      B) Yalnız II                      C) Yalnız III  
D) I ve II                      E) I, II ve III

15. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı-Rus mücadelesine neden olan yerlerden biri değildir?

- A) Kafkaslar                      B) Balkanlar                      C) Adriyatik Denizi  
D) Boğazlar                      E) Karadeniz

16. Osmanlı Devleti ile Rusya XVIII. yüzyıldan I. Dünya Savaşı'na kadar olan süreçte sık sık karşı karşıya gelmişler ve birbirleriyle mücadele hâlinde olmuşlardır. Ancak bazı zamanlar ortak hareket ettikleri de olmuştur.

**Aşağıdaki antlaşmaların hangisinde Osmanlı Devleti ile Rusya ortak hareket etmiştir?**

- A) Berlin                      B) Edirne                      C) Bükreş  
D) Hünkâr İskelesi                      E) Küçük Kaynarca

17. Osmanlı Devleti'nde;

- İlk kez imtiyaz elde eden toplum Sırplardır.
- İlk bağımsız olan Yunanlılardır.

**Buna göre;**

- I. Balkanlarda Osmanlı'nın merkezî otoritesi zayıflamıştır.
- II. Milliyetçilik Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü tehdit etmiştir.
- III. Balkanlarda Osmanlı hâkimiyeti sona ermiştir.

**yargılardan hangilerine ulaşamaz?**

- A) Yalnız I                      B) Yalnız III                      C) I ve II  
D) II ve III                      E) I, II ve III

18. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sonucunda Avrupalı devletlerin Osmanlı'nın iç işlerine müdahale ettiği söylenemez?

- A) Mısır sorunu  
B) Boğazlar sorunu  
C) Milliyetçi ayaklanmalar  
D) Balkan bunalımı  
E) Sened-i İttifak'ın imzalanması

19. Rusya'nın, Kırım Savaşı'nı ilan etmesinde;

- I. Kudüs'te ayrıcalıklar elde etmek,
- II. Londra Boğazlar Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırmak,
- III. Osmanlı'daki Ortodoksları himaye etmek amaçlarından hangileri dinî nitelik taşır?

- A) Yalnız I                      B) Yalnız II                      C) I ve II  
D) I ve III                      E) I, II ve III



Aşağıdaki soruları verilen metne göre cevaplayınız.

## İHTİLAL ÖNCESİ FRANSA



Fransa, XVIII. yüzyılda Avrupa ülkelerinin çoğunda olduğu gibi katı bir mutlakiyetle yönetilmekteydi. Kral, ülkenin yönetimi ve geleceği üzerinde mutlak söz sahibiydi. Orta Çağ'da hâkim olan feodalitenin izlerini taşıyan Fransa'da, toplumsal sınıflar arasında ekonomik, hukuki, siyasi ve sosyal eşitsizliğe dayanan bir yapı vardı. Bu nedenle kral ile halk arasındaki ilişkiler kopma noktasına geldi. Fransa'da halk, genel olarak ayrıcalıklı ve ayrıcalıksız olmak üzere iki sınıfa ayrılıyordu. Ayrıcalıklı sınıf, din adamları ve soylulardan; ayrıcalıksız sınıf ise burjuvalar ve köylülerden oluşuyordu. Ülke ekonomisindeki etkileri artan burjuva sınıfı, siyasi ve sosyal haklara sahip olmak istiyordu. Vergi sisteminde de bir adaletsizlik söz konusuydu. Soylular ve din adamları vergi vermezken halktan, doğrudan ve dolaylı olmak üzere iki çeşit vergi alınıyordu. İltizam usulüyle toplanan vergiler, halkın tepkisine neden oluyordu. Adalet sisteminde

yargıçlık ya babadan oğula geçiyor ya da satın alınıyordu. XVIII. yüzyıldaki uzun savaşlar da Fransa'yı maddi ve manevi olarak yıpratmıştı. Ancak aydınlanma düşüncesinin etkisiyle Montesquieu, Voltaire ve Rousseau gibi önemli düşünürler halkı etkiliyordu.

1. Mutlakiyet yönetiminin özelliği nedir? Açıklayınız.

---

---

---

2. XVIII. yüzyılda kral ile halk arasındaki ilişkilerin kopma noktasına gelme nedenleri nelerdir? Açıklayınız.

---

---

---

3. Fransa'da halkın sınıfsal bir yapıya sahip olması hangi sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur? Yazınız.

---

---

---

4. Fransa'daki sınıfsal yapıya karşı siyasi ve sosyal haklar isteyen kimler olmuştur? Yazınız.

---

---

---

5. XVIII. yüzyılda Fransa'da halkın tepki gösterdiği gelişmeler nelerdir? Yazınız.

---

---

---



Aşağıdaki soruları verilen metne göre cevaplayınız.

### SENED-İ İTTİFAK HAKKINDA...

Sened-i İttifak; Rumeli'nin güçlü ayanlarından olup aynı zamanda sadrazam olan Alemdar Mustafa Paşa'nın önderliğinde dönemin ileri gelen ayanları ile padişah II. Mahmut arasında 7 Ekim 1808 tarihinde imzalanmıştır. Toplantıya katılan ayanlar ile önemli devlet görevlileri arasında müzakereler yapıldıktan sonra üzerinde anlaşılan maddeleri toplantıya katılan ayanlardan sadece dördü imzalamıştır. Diğer ayanlar ise senedin kendi bölgelerinde serbest hareket etme imkânlarını kısıtlayacağı ve devlet merkezinin üzerlerinde daha fazla güç oluşturacağını iddia ederek imzalamamıştır Sultan II. Mahmut'ta hazırlanan metni beğenmemiş, imzalamak istememiştir. Çünkü belgede yer alan maddeler padişahın otoritesini zedelediğini düşünmektedir. Gerek günün koşulları gerek ise yanındaki danışmanlarının tavsiyesi ile şimdilik onay verip sonra ortadan kaldırmayı düşünmüştür.

Sened-i İttifak'ta yer alan bazı maddeler şöyledir;

- Padişaha ve otoritesine karşı herhangi bir kesimden itaatsizlik veya tehdit söz konusu olursa hep beraber itaat etmeyenler etkisiz hale getirilecektir.
  - Ayanların toplayacağı askerler devletin askeri olarak kabul edilip Kapıkulu ocaklarının karşı gelmesi durumunda el birliğiyle cezalandırılacaklardır
  - Senetteki kurallara uygun davranan bir âyana devlet görevlileri veya başka bir âyan tarafından saldırı olması durumunda saldırgana el birliğiyle karşı çıkılacaktır.
  - İstanbul'da kapıkulu askerleri isyan çıkartırlarsa ayanlar izin almadan şehre gelip ayaklanmayı bastırabileceklerdir.
- İmzalamasından birkaç hafta sonra çıkan bir yeniçeri ayaklanmasında senedin mimarı Alemdar Mustafa Paşa'nın ölmesi, metne imza atan ayanların belgeye sahip çıkamaması ve padişahın ilk andan itibaren karşı olmasından dolayı Sened-i İttifak uygulanamamıştır.

1.Sened-i İttifak kimler arasında imzalanmıştır?

.....

.....

.....

2. Ayanların bazıları neden Sened-i İttifak'a imza atmamıştır?

.....

.....

.....

3. Sened-i İttifak'ın paragrafta verilen maddelerine bakarak bu belgenin hazırlanmasının gerekçesi ne olabilir?

.....

.....

.....

4. Verilen metni göz önünde bulundurarak Osmanlı merkezî yönetimi hakkında hangi çıkarımlarda bulunabilir?

.....

.....

.....

5. Sened-i İttifak neden uygulanamamıştır?

.....

.....

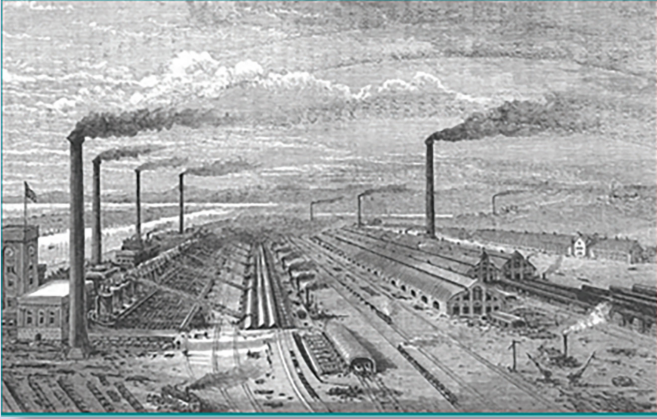
.....





Görsellerden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

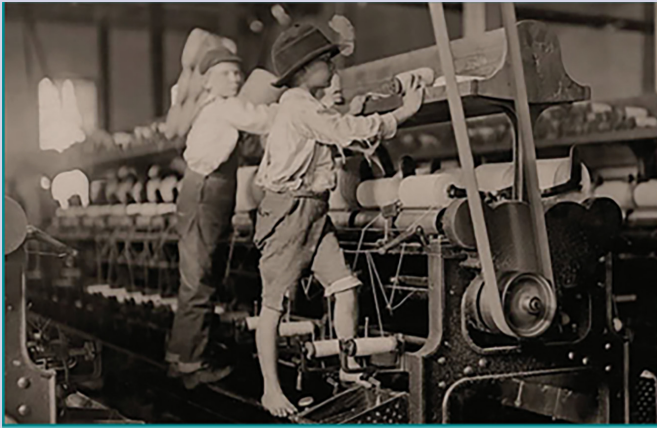
### SANAYİ DEVRİMİ



Görsel 1 : Sanayi Devrimi'yle ortaya çıkan fabrika sahaları



Görsel 2 : Fabrikada çalışan işçiler



Görsel 3 : Fabrikada çalışan işçiler



Görsel 4 : Sanayi Devrimi sonrasında Manchester şehri

1. Sanayi Devrimi'yle ekonomik yaşamda ne gibi değişiklikler yaşanmıştır?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Sanayi Devrimi toplumda nasıl bir dönüşüm meydana getirmiştir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





Aşağıdaki bilgilerden hareketle soruları cevaplayınız.

### FRANSIZ İHTİLALİ

1789'da Fransız İhtilali'nde insanlığın doğal, devrolunamaz ve kutsal olarak kabul edilen haklarından bazıları



1

İnsanlar eşit ve özgür doğarlar ve haklar karşısında eşit kalırlar. Toplumsal farklılıklar ancak kamusal yarara bağlanabilir. Hakları güvence altına alınmamış, güçler ayrılığı belirlenmemiş toplumların anayasaları yok demektir.

2

Her siyasal topluluğun amacı insanın doğal ve vazgeçilmez haklarının korunmasıdır. Bu haklar özgürlük, mülkiyet, güvenlik ve baskıya karşı direnmedir.

3

Her tür egemenlik ilkesi ulusa dayanır. Hiçbir topluluk, hiçbir birey doğrudan ulustan kaynaklanmayan bir yetkiyi kullanamaz.

4

Yasa, genel iradenin ifadesidir. Korurken ve cezalandırırken herkes için aynı olmalıdır. Hiç kimse yasa da belirlenen durumlar dışında suçlanamaz, tutuklanamaz ve alıkonamaz.

5

Hiç kimse, dinsel inançları dâhil, inançları nedeniyle bu inançların açıklanması kamu düzenini bozmadığı sürece rahatsız edilemez.

6

Her yurttaş özgürce konuşabilir, yazabilir ve bunları yayımlayabilir. Bu özgürlüğün kötüye kullanılmasından ancak yasa da tanımlanan durumlarda sorumludur.

7

Kamu gücünün ve yönetimin masrafları için herkesçe ödenecek bir vergi zorunludur. Bu vergi yurttaşların yeteneklerine göre eşit olarak alınmalıdır. Toplum, yönetim örgütünün her memurundan hesap sorma hakkına sahiptir.

1. Fransız İhtilali'yle insanlığın hangi temel hakları güvence altına alınmıştır?

.....

.....

.....

2.. Fransa'da ihtilal öncesi durum göz önüne alındığında, Fransız İhtilali'yle kazanılan hak ve özgürlüklerle devlet-toplum ilişkisinde nasıl bir dönüşüm meydana gelmiştir?

.....

.....

.....

3. Fransız İhtilali'nin imparatorluklara ne gibi etkileri olmuştur?

.....

.....

.....

4. Maddeler dikkate alındığında ihtilal yapanların nasıl bir yönetim istediği söylenebilir?

.....

.....

.....



## YAPILANDIRILMIŞ GRİD (KARELEME TEKNİĞİ)

Aşağıda verilen yapılandırılmış Grid'de(Kareleme), numaralandırılmış kutucuklarda Osmanlı Devleti ,İngiltere, Rusya ve Kavalalı Mehmet Ali Paşa arasında 18.yüzyılın sonlarından 19.yüzyılın ortalarına kadar yaşanan ilişkiler ile ilgili bazı antlaşmalar verilmiştir. Aşağıda verilen soruları kutucuk içerisinde verilen antlaşmalara göre cevaplayınız.

1

1774 KÜÇÜK KAYNARCA ANTLAŞMASI

2

1792 YAŞ ANTLAŞMASI

3

11809 KAL'A-İ SULTANİYYE  
(ÇANAKKALE) ANTLAŞMASI

4

1829 EDİRNE ANTLAŞMASI

5

1833 HÜNKÂR İSKELESİ ANTLAŞMASI

6

1833 KÜTAHYA ANTLAŞMASI

7

1840 LONDRA ANTLAŞMASI

8

1841 LONDRA BOĞAZLAR ANTLAŞMASI

1. Osmanlı Devleti'nin Rusya'nın desteği ile isyan eden Yunanistan'ın bağımsızlığını kabul ettiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

2. Osmanlı Devleti, Boğazların yabancı savaş gemilerine kapatılacağını İngiltere'ye kabul ettirdiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

3. Osmanlı Devleti'nin, Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın, Anadolu'daki ilerleyişini durdurmak için şartlarını kabul ettiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

4. Osmanlı Devleti'nin, Kavalalı Mehmet Ali Paşa ile barış yapmasına rağmen ona karşı Rusya ile ittifak yaptığı antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

5. Osmanlı Devleti, Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu kabul ettiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

6. Osmanlı Devleti'nin, Avrupalı devletlerin desteği ile Mısır Sorununu çözdüğü antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....

7. Boğazlardan geçiş uygulamasının uluslararası bir statü kazandığı antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

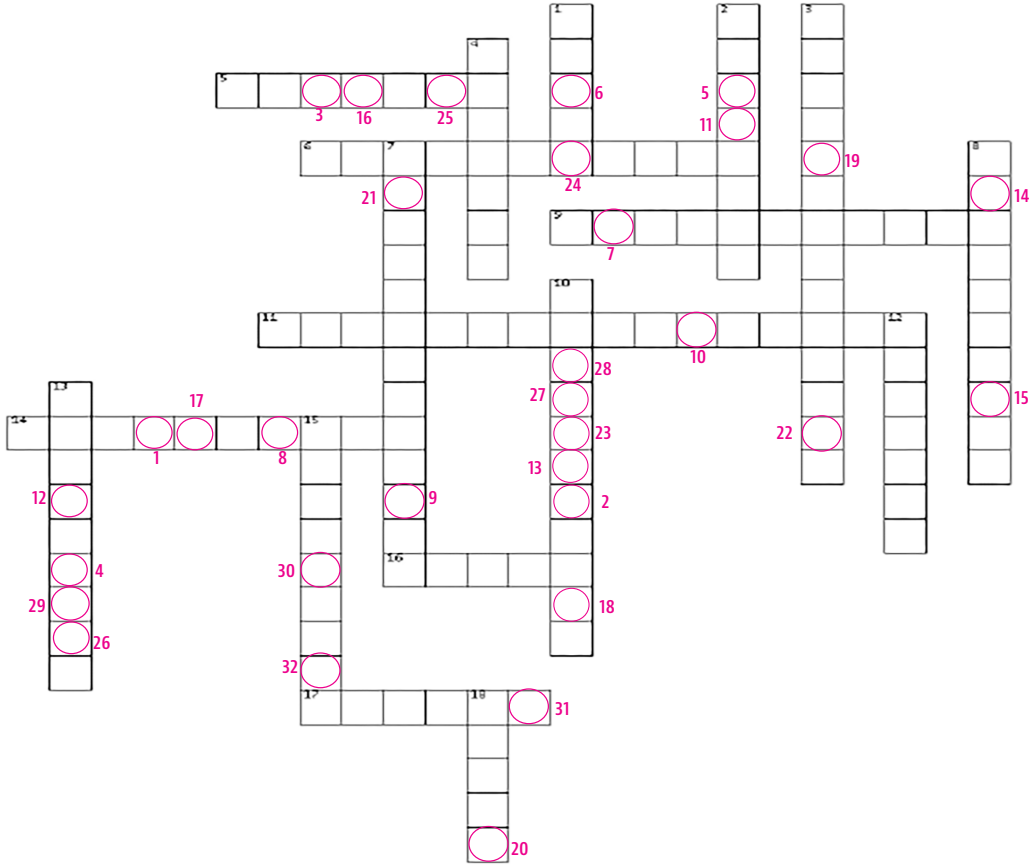
.....

8. Karadeniz'in "Türk Gölü" olma özelliğini kaybettiği antlaşma yukarıdakilerden hangisidir?

.....



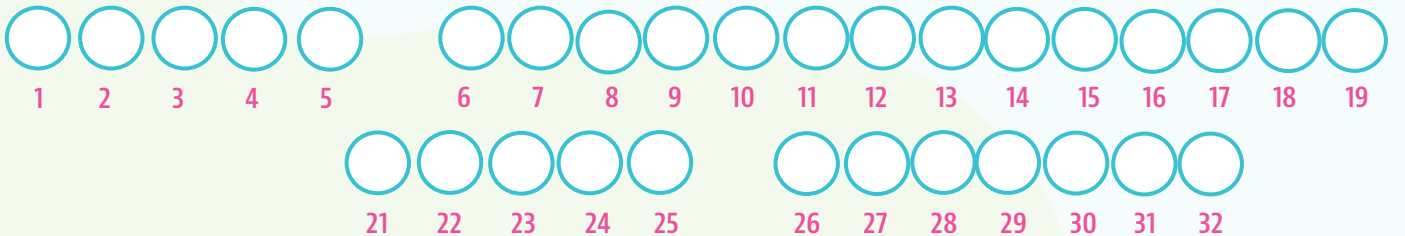
Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.



## SOLDAN SAĞA

1. I. Balkan Savaşı'na katılmadığı halde II. Balkan Savaşına katılan Balkan devleti.
6. Avrupa'da Viyana Kongresi ile başlayıp Navarin baskınına kadar süren dönem.
9. I. Balkan Savaşı'ndan büyüyerek çıkan Balkan devleti.
11. Osmanlı Devleti'nin meşrutiyeti ikinci defa ilan etmesindeki en büyük dış etken.
14. 1830 ihtilalinin başlamasında etkili olan fikir akımı.
16. ,Osmanlı Devleti'nin Girit'in Yunanistan'a ait olduğunu kabul ettiği antlaşma.
17. Yunanistan'ın bağımsızlık, Eflak, Boğdan ve Sırbistan'ın özerklik kazandığı antlaşma.

## ANAHTAR KELİME



## YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Trablusgarp'ın günümüzde sınırları dâhilinde olduğu ülke.
2. Fransız İhtilali ile başlayıp, günümüzde de devam eden dönem.
3. Osmanlının boğazlar üzerindeki egemenlik haklarını tek başına kullandığı son antlaşma.
4. Sanayi Devrimi sonrası hayat şartları ağırlaşan işçilerin giydikleri tahta ayakkabılar ile makinaları kırma ve tahrip etmeleri.
7. Osmanlı Devleti'nin Üçlü İttifak'a dâhil edilme kararını bildiren sadrazam.
8. I. Balkan Savaşı sonunda bağımsızlığını kazanan Balkan devleti.
10. Ekonomik gücün, toplumsal ve siyasi gücün soylular sınıfının elinde bulunduğu yönetim biçimi.
12. Yönetim düzenini değiştirmek amacıyla cebir ve kuvvet kullanılarak yapılan geniş halk hareketi.
13. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı-Bulgar sınırı olarak kabul edilen hat.
15. Sanayi Devriminin ilk başladığı ülke.
18. 1839'da Osmanlı ordusunun Mısır kuvvetlerine mağlup olduğu savaş.



# CEVAP ANAHTARI

## EŞLEŞTİRME

1. Ç
2. F
3. E
4. A
5. B
6. C
7. D

## BOŞLUK DOLDURMA

- |                      |                                                       |
|----------------------|-------------------------------------------------------|
| 1. Rusya             | 10. Bükreş Antlaşması                                 |
| 2. Yaş Antlaşması    | 11. İstanbul/ Atina                                   |
| 3. II. Mahmut        | 12. ulus-devlet                                       |
| 4. Reval             | 13. Mora                                              |
| 5. Bulgaristan       | 14. Mehmet Ali Paşa                                   |
| 6. II. Abdülhamit    | 15. Navarin                                           |
| 7. Osmanlı Devleti   | 16. İngiltere                                         |
| 8. Londra Antlaşması | 17. James Watt                                        |
| 9. II. Balkan Savaşı | 18. Liberalizm,<br>Kapitalizm, Sosyalizm,<br>Marksizm |

## ÇOKTAN SEÇMELİ

- |       |       |
|-------|-------|
| 1. D  | 11. C |
| 2. E  | 12. D |
| 3. C  | 13. B |
| 4. A  | 14. E |
| 5. B  | 15. C |
| 6. E  | 16. D |
| 7. D  | 17. B |
| 8. C  | 18. E |
| 9. B  | 19. D |
| 10. A |       |

## AÇIK UÇLU - I

1. Mutlakiyet yönetimi ülkenin yönetimi ve geleceği üzerinde Kralların mutlak söz sahibi olmasıdır. Tek kişi yönetimi olan mutlakiyet XVIII. yüzyılda Avrupa ülkelerinin çoğunda olduğu gibi Fransa'da da etkili olmuştur.
2. Fransa, XVIII. yüzyılda Avrupa ülkelerinin çoğunda olduğu gibi katı bir mutlakiyetle yönetilmekteydi. Kral, ülkenin yönetimi ve geleceği üzerinde mutlak söz sahibiydi. Orta Çağ'da hâkim olan feodalitenin izlerini taşıyan Fransa'da, toplumsal sınıflar arasında ekonomik, hukuki, siyasi ve sosyal eşitsizliğe dayanan bir yapı vardı. Bu nedenle kral ile halk arasındaki ilişkiler kopma noktasına geldi.
3. Fransa'da halk, genel olarak ayrıcalıklı ve ayrıcalıksız olmak üzere iki sınıfa ayrılıyordu. Ayrıcalıklı sınıf, din adamları ve soylulardan; ayrıcalıksız sınıf ise burjuvalar ve köylülerden oluşuyordu. Fransa'da halkın sınıfsal bir yapıya sahip olması ülke ekonomisindeki etkileri artan burjuva sınıfının siyasi ve sosyal haklara sahip olmak isteklerini hızlandırmıştır. Bu durum toplumsal, hukuki, ekonomik ve siyasi sorunların ortaya çıkmasını hızlandırmıştır.
4. Fransa'da, ayrıcalıksız toplumsal sınıflar arasında yer alan burjuvalar, ülke ekonomisindeki etkileri artınca siyasi ve sosyal haklara sahip olmak istemiş ve bu amaçla mevcut yapıya karşı hak talepleri artmıştır.
5. Fransa'da, ayrıcalıksız toplumsal sınıflar arasında yer alan burjuvalar, ülke ekonomisindeki etkileri artınca siyasi ve sosyal haklara sahip olmak istemiş ve bu amaçla mevcut yapıya karşı hak talepleri artmıştır.

## AÇIK UÇLU - II

1. Sened-i İttifak, kendisi de güçlü bir ayan olan sadrazam Alemdar Mustafa Paşa'nın önyak olması ile dönemin ileri gelen bazı ayanları ve padişah II. Mahmut arasında imzalanmıştır.
2. Toplantıya katılan ayanlardan bazıları hazırlanan senedin maddelerini gördükten sonra bölgelerinde serbest hareket etme imkânlarını kısıtlanacağına ve devlet merkezinin üzerlerinde daha fazla güç oluşturmaya düşünerek senede imza atmamışlardır.
3. Sened-i İttifak'ın hazırlanmasının gerekçesi İstanbul'da kapıkulu askerlerinin etkili bir güç olması ve onlara karşı padişahın ayanların desteğini alarak denge sağlamak istemesi. Ayrıca kendisi de bir ayan olan sadrazamın ayanların devlet merkezi tarafından tanınmasını istemesi.
4. Osmanlı merkezî yönetiminin merkezî otoritesini zayıf olduğu ve özellikle kapıkulu ocakları karşısında etkisiz kalmasından dolayı ve yönetimdeki etkinliğini artırmak için aynalarla işbirliği yapmaya çalıştığı söylenebilir.
5. Hazırlanmasına önderlik eden sadrazam Alemdar Mustafa Paşa'nın senedin imzalanmasından kısa bir süre sonra bir yeniçeri isyanı neticesinde ölmesi, metne imza atan ayanların sahip çıkamaması ve padişahın ilk andan itibaren karşı olmasından dolayı Sened-i İttifak uygulamamıştır.

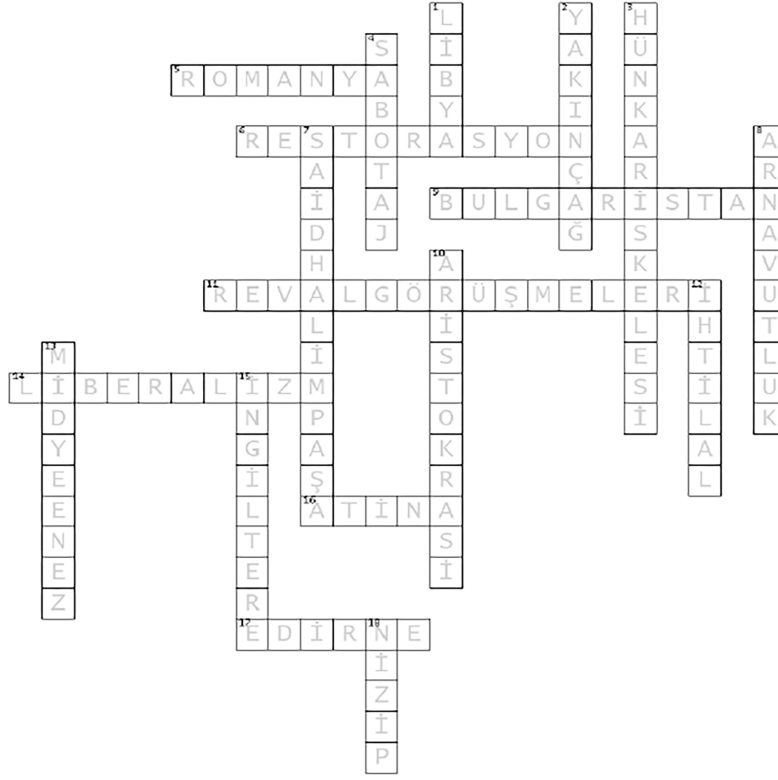
## BECERİ TEMELLİ-1

1. Üretimde insan gücünün yerine makineler kullanılmaya başlanmış bu sayede daha çok ürün üretilmiştir. Ham maddede ihtiyacı artmış, devletlerin ekonomi anlayışlarında büyük değişimler olmuş ve zengin bir kesim ortaya çıkmıştır.
2. Kadınlar ve çocuklar, erkeklerin yanında çalışma hayatına girmiştir. Fabrikalar şehirlerde kurulduğu için kırsal bölgelerden kentlere bir göç hareketi başlamıştır. Fabrikaların çevresinde yeni yerleşim yerleri oluşmuş bu yerleşimler nedeniyle çarpık kentleşme ortaya çıkmıştır. Fabrikaların ortaya çıkardığı kirlilikler nedeniyle çevre sorunları baş göstermiştir.

## BECERİ TEMELLİ-2

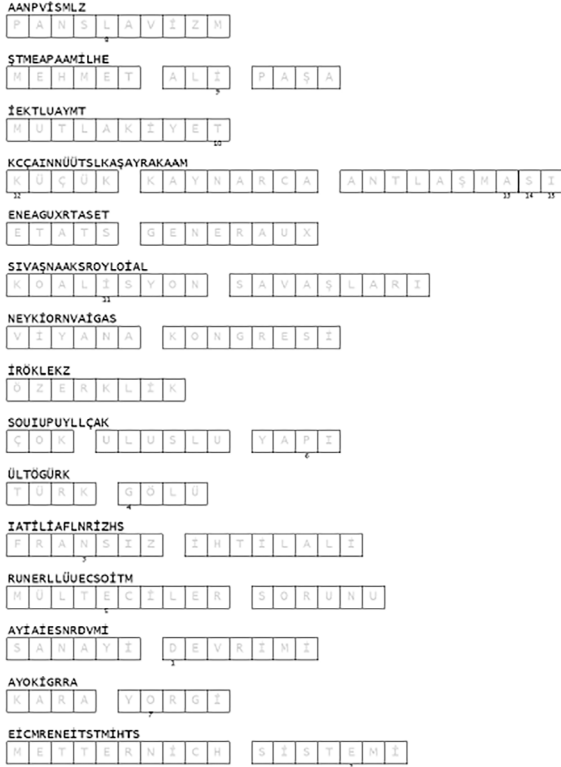
1. Eşitlik, özgürlük, mülkiyet, güvenlik, baskıya karşı direnme, yasalar önünde eşitlik, düşünce, din inanç basın özgürlüğü, haksız yere tutuklanmama, yönetenlerden hesap sorabilme, vergide adalete dayalı eşitlik.
2. Fransa, katı bir mutlakiyetle yönetilmekteydi. Kral, ülkenin yönetiminde mutlak söz sahibiydi. Toplumsal eşitsizliğe dayanan yapı nedeniyle kral ile halk arasındaki ilişkiler kopma noktasına gelmişti. Fransa'da halk, genel olarak ayrıcalıklı (din adamları ve soylular) ve ayrıcalıksız (burjuvalar ve köylüler) olmak üzere iki sınıfa ayrılıyordu. Vergi ve adalet sisteminde de bir adaletsizlik söz konusuydu. Fransız İhtilali ile birlikte ulusa dayanan bir yönetim kurulmuş, toplumsal eşitlik vergi ve adalet konularında eşitlik sağlanmaya çalışılmış böylece devlet ve millet barışmıştır.
3. İmparatorluklar, farklı milletlerin bir arada yaşadığı ancak genellikle kurucu milletin daha ayrıcalıklı olduğu yapılarıdır. Toplumsal eşitlik bu ayrıcalığı kaldırdığı gibi ulus-devlet anlayışı imparatorluklar içindeki her milletin kendi devletini kurmasının da önünü açmıştır. Bu da doğrudan imparatorlukların parçalanması demektir. Halkın egemenliği ise monarşilerin yani hükümler ailelerin sonu anlamına gelmektedir.
4. Toplumsal eşitliğe dayanan halkın egemenliğine dayalı ve hesap veren bir yönetim istemektedirler.

## BULMACA



ANAHTAR KELİME: EKMEK BULAMIYORLARSA PASTA YESİNLER ( Marie Antoinette )

## KELİME AVI



ANAHTAR KELİME: DENGE POLİTİKASI

## YAPILANDIRILMIŞ GRİD

1. 4
2. 3
3. 6
4. 5
5. 2
6. 7
7. 8
8. 1



**Etkileşimli Kitaplar**

**Beceri Temelli Kitaplar**

**Soru Bankası**

**Mobil Soru Bankası**

**Dinamik Uygulamalar**

**3B Modeller**

**YKS Kampı**

**TRT EBA TV Lise**

**OGM**  
**MATERYAL**



<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>